

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ
, ਜੇ.ਜੇ

ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

195

ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

February

1953 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 450।

*ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1947 ਦਾ II)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2—ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ—ਜ਼ਾਹੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ
—ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ (1880 ਦਾ ਐਕਟ XLV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 21—ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ (1890 ਦਾ
IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 137।*

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 21, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ, - ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 30 ਸਤੰਬਰ 1953)।

ਸੈਕਸ਼ਨ 526, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ "ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ" ਅਸ, ਵਧਾਮ, ਸਿੰਘ, ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਪੇਸ਼ਲ ਜਜ਼, ਹਿਸਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

HL ਚੋਰੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਲਈ

, ਆਰ

ਆਰਡਰ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਰਥਾਤ (1) ਕੀ \ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਧਾਰਾ * 5 ਏ, 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ,

1947, ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਸੈਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਡਜ਼ ਕਲਰਕ ਹਨ, ਭਿਵਾਨੀ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 1952 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੈਗਨਾਂ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਵੈਗਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ

ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 17 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ (ਏ) ਮੁਕੱਦਮਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਦੇ ਅਧੀਨ। , (ਬੀ) ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1947 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ (ਸੀ) ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਨੂਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸਕਦਾ ਹੈ?

1947 ਦੇ ਐਕਟ «■ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੌਕਰ। ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ, ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ-

"(1) ਹਰੇਕ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

"(4) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ" ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ Gjern ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣਾ - ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਮਤਲਬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ. ਉਸਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ, ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਔਖਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ^੧ - 1947 ਅਤੇ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਰਾਜ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? . *ਰਾਜ* ਬਨਾਮ ਗੁਰਚਰਨ *ਸਿੰਘ* ਭੰਡਾਰੀ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ (i[^] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ^{੩੩}) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਹੈ, ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ *ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ* ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4), ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਪ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ-

“(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (2) ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ। 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (ਏ), 6 ਅਤੇ 7 ਅਤੇ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 409, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਗੱਦ ਦੇ ਕੱਟਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ। ਸੋਧ ਐਕਟ, 1952

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਤੇ ਉਠੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

(1) 1851 P. LRT198

ਨੁਕਤੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ- ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਆਇਓਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। u.

ਰਾਜ

ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ

ਆਰਡਰ '

*

ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਗੁਡਜ਼ ਕਲਰਕ, ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ - ਧਾਰਾ 408, ਭਾਰਤੀ-ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ 1947 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ।

.ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਮਾਲ ਵੈਗਨਾਂ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ 1947 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ II ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ। 1947. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹਾਇਕ

ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਹੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹਨ। 1947 ਦਾ ਐਕਟ II ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ, ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ । ਉਸ ਐਕ, ਜੇ. ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ 1947 ਦਾ ਐਕਟ II ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕ ਸੇਵਕ।

ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 1947 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 21, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰੀਡਿੰਗ , ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਛੋਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਡਜ਼ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1890 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਚੱਲਦੀ ਹੈ-

“ਹਰ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ”, ਅਤੇ ਫਿਰ (4) ਉੱਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ-

"ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ "।

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 161 ਤੋਂ 171 ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 21, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼। ਜੇਕਰ, ਉਥੇ- ਦੇਵੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੋਰ

* ਧਾਰਾ 408, ਭਾਰਤੀ » • ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 1947 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਿਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਵਾਦ ਕੀਤਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

